

obžalovaného. Tento důvod odložení přeličení odpadl již vzhledem k tomu, že podle protokolu byl obžalovaný při hlavním přeličení osobně přítomen. Návrh opětovaný při něm s tou obměnou, by přeličení bylo odročeno až do doby, kdy druhé usnesení vejde v moc práva, tak, by obhájce mohl po případě uplatňovati jeho zmatečnost, byl nalézacím soudem právem zamítnut již vzhledem k tomu, že ani předpis § 226 tr. ř., jehož porušení vytyká prvému usnesení stížnost obžalovaného, ani ustanovení §§ 72—74 tr. ř. nenáleží mezi ony předpisy, jichž dbáti jest pod zmatečností ve smyslu § 281 čís. 3 tr. ř. Při tom se podotýká, že podle § 114 tr. ř. nepříslušela obžalovanému stížnost proti prvému rozhodnutí a že nemohla míti odkladného účinku, který zpravidla nepřísluší ani stížnostem podle § 114 tr. ř. přípustným. Ostatně je nepochybné, že zamítavé usnesení nemohlo míti škodný výsledek, neboť stížnost sama netvrdí, že byl soud při rozhodování proti obžalovanému zaujat. Okolnost, že sborový soud, pokud se týče radní komora jednaly po zákonu podle § 114 tr. ř., zajisté nemůže býti považována za zaujatost.

Důvod zmatečnosti čís. 9 a), 10 § 281 tr. ř. neprovádí zmateční stížnost způsobem, vyhovujícím předpisu § 288 čís. 3 tr. ř., dovozujíc, že obžalovaný M-ovou ke smilnému činu nesvedl, nýbrž naopak ona jeho, a že tu není proto skutkové podstaty zločinu podle § 132 tr. zák. Zjišťujeť rozsudek, že obžalovaný M-ovou k souloži přiměl, a je vůbec z rozsudku zcela nepochybně patrné, že nalézací soud vycházel při tom ze správného právního názoru, podle něhož »svádí« ve smyslu § 132 tr. zák. ten, kdo přiměje osobu (svěřenou jeho dohledu), by s ním spáchala nebo snášela jakýkoli smilný čin, ač k tomu nedala podnětu ani výslovným vybídnutím ani nemravným chováním nebo způsobem života. (Rozh. čís. 2700, podobně též čís. 2135, 2494, 2566, 2644, 2966 a j. sb. n. s.). Skutkovou podstatu zločinu podle § 132 tr. zák. zakládalo by však jednání obžalovaného i tehdy, kdyby osoba, svěřená jeho dohledu, na níž se činu dopustil, byla v době činu dosáhla již věku 16 let. Pouhým odsouzením obžalovaného pro zločin podle § 132 tr. zák. nebyla by tudíž došla výrazu další skutečnost, zjištěná rozsudkem, že Marie M-ová nedosáhla v době, kdy ji obžalovaný ke smilstvu sváděl (a také skutečně svedl), ještě věku 16 let. Není tudíž zmateční stížnost v právu ani, pokud spatřuje další domnělý právní omyl rozsudku v tom, že jím byl obžalovaný uznán vinným nejen zločinem podle § 132 tr. zák., nýbrž i přestupkem ve smyslu § 20 (čí. 2) zákona ze dne 11. července 1922, čís. 241 sb. z. a n., neboť teprve odsuzujícím výrokem ve směru posléz naznačeném byla vyčerpána ona složka jednání obžalovaného (věk sváděné osoby pod 16 let), která je činí trestným také podle uvedeného zákonného předpisu.

Čís. 3158.

Promlčecí lhůta činí při přečinu podle čís. 2 § 486 tr. zák. jeden rok a počíná dnem, kdy pachatel učinil poslední dluh nebo poslední splátku na úkor věřitelů (dnem, kdy způsobil věřitelům nepodáním návrhů v § 486 čís. 2 tr. zák. uvedených určitou škodu.

Promlčení podle § 531 tr. zák. nepředpokládá, by byla nahrazena celková škoda, stačí náhrada pachatelem »podle jeho sil«.

U přečinu podle § 486 čís. 2 tr. zák. jest uvažovati o podmínce § 531 b) tr. zák. jen za okolností zcela výjimečných, kde obžalovaný má po ruce jistý majetek, který mu umožňuje alespoň částečně škodu z činu vzniklou hraditi.

(Rozh. ze dne 26. dubna 1928, Zm I 230/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Litoměřicích ze dne 22. února 1928, pokud jím byl obžalovaný uznán vinným přečinem úpadku z nedbalosti podle § 486 čís. 2 tr. zák., zrušil napadený rozsudek v odsuzující části jako zmatečný a věc vrátil soudu první stolice, by ji v rozsahu zrušení znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Zmateční stížnosti nelze upříti oprávnění, pokud, dovolávajíc se důvodu zmatečnosti čís. 9 b) § 281 tr. ř., vytýká rozsudku mylný výklad zákona v otázce promlčení. Promlčecí lhůta činí při přečinu podle čís. 2 § 486 tr. zák. jeden rok a počíná dnem, kdy pachatel učinil poslední dluh nebo poslední splátku na úkor věřitelů, dnem, kdy způsobil věřitelům nepodáním návrhů v § 486 čís. 2 tr. zák. uvedených, určitou škodu. Tyto okolnosti jsou jedině rozhodné pro počátek lhůty promlčecí a jest mylným odchylný názor soudu, že přečin podle § 486 čís. 2 tr. zák. je deliktem trvalým. Právně mylný je názor, že promlčení je vyloučeno, poněvadž obžalovaný škodu úplně nenahradil. Především sluší zdůrazniti, že vůbec není předpokladem promlčení podle § 531 tr. zák., by celková škoda byla nahrazena, nýbrž vyhledává se toliko — jak vysvítá ze souvislosti s předpisem § 229 tr. zák., — by škoda byla nahrazena pachatelem »podle jeho sil« — viz i rozh. n. s. č. 2523. Kromě toho nelze přehlédnouti, že jde o přečin podle § 486 čís. 2 tr. zák., tudíž o delikt, jenž vyvěrá z platební neschopnosti a u něhož proto bude lze pouze za okolností zcela výjimečných, kde obžalovaný přes úpadek má k volné dispozici jistý majetek, který mu umožňuje alespoň částečně škodu z činu vzniklou hraditi, uvažovati o podmínce § 531 písm. b) tr. zák. — viz rozh. sb. n. s. č. 2198 a 2523. Jelikož se soud podle těchto právních pravidel neřídil, a jeho mylné právní nazírání, jak níže bude ještě provedeno, mělo při řešení otázky promlčení nepříznivý vliv pro obžalovaného, bylo již z toho důvodu zmateční stížnosti vyhověno a za předpokladů § 5 novely k trestnímu řádu věc vrácena prvnímu soudu k novému projednání a rozhodnutí.

K tomu sluší s ohledem na další obsah rozsudku s jedné a na další vývody stížnosti s druhé strany připomenouti ještě toto: Obžalovaný byl podle rozsudkového výroku uznán vinným přečinem podle § 486 čís. 2 tr. zák., poněvadž v letech 1925 až 1927 dělal nové dluhy, dluhy platil a vyrovnávací řízení včas nenavrhoval. Podle rozsudkových důvodů zdá se ovšem, pokud lze z nejasného a kusého jejich obsahu vyčísti, že

soud pokládá za rozhodnou dobu, kdy tato protizákonná činnost dosáhla svého konce, 19. leden 1926, kteréhožto dne podle rozsudku obžalovaný teprve navrhl zahájení vyrovnávacího řízení, ačkoliv již v roce 1925 byl žalován a exekvován a neschopen platiti a přes to vedl obchod dále a nové dluhy dělal a dluhy platil. Od 19. ledna 1926 do dne, kdy jako první promlčecí dobu přetrhující úkon zařízen byl zodpovědný výslech obviněného, to jest do dne 22. července 1927, uplynula doba převyšující jeden rok a musel proto soud zkoumati, zda jsou splněny další podmínky promlčení, jak jsou uvedeny v § 531 pod. a) — c) tr. zák., při čemž jest se mu řídití co do bodu b) § 531 tr. zák. pravidly shora vytčenými. Namítá-li stížnost v této souvislosti, že se závazky proti věřitelům převzatými a se splátkami jim učiněnými nebylo vůbec spojeno poškození věřitelů ani jich části, nelze tuto nikterak bezvýznamnou námitku věcně vyřiditi, poněvadž se rozsudek omezuje na zjištění, že jest podle doznání obžalovaného prokázáno, že nové dluhy činil a dluhy platil, věda, že je neschopen platiti, při čemž však nezjišťuje, které konkrétní nové dluhy a splátky pokládá za závadné s hlediska § 486 čís. 2 tr. zák. Na nalézacím soudu bude, by se této vady v novém řízení uvaroval a ony dluhy a splátky přesně zjistil, vždyť toto zjištění je předpokladem zákonné náležitosti § 486 čís. 2 tr. zák., že těmito úkony věřitelé nebo jejich část byla poškozena. Nutno se posléze zmíniti o odstavci rozsudkových důvodů, kde se uvádí, že obžalovaný dlužil »D. V.« v říjnu 1927 asi 16.000 Kč; tato poznámka by mohla vzbuditi domněnku, že soud spatřuje zavinění s hlediska § 486 čís. 2 tr. zák. i v úkonech následujících návrhu na zahájení vyrovnávacího řízení ze dne 19. ledna 1926. Leč tomu odporuje další obsah rozsudku, pokud se v něm zdůrazňuje, že věřitelé tím, že obžalovaný neohlásil dříve než 19. ledna 1926 vyrovnání, byli poškozeni, poněvadž podstata se stále zmenšovala; jaký význam má při takovém stavu věci poukaz k onomu dluhu z října 1927, nelze vůbec seznati.

Čís. 3159.

Nepřekročení rychlosti přípustné podle § 46 min. nař. čís. 81/10 nestačí samo o sobě ku vyvinění pachatele, nýbrž musí se zachovati podle § 45 nař., jsou-li místní, časové nebo jiné poměry takovými, že překážky, ať jakéhokoliv druhu, jsou v cestě nebo se mohou vyskytnouti. I když sjíždí třeba jen pouhou setrvačností s kopce na neznámé silnici, jejíž odbočky a zvláštní poměry nezná, jest povinen (§ 335 tr. zák.) jeti tak, by mohl zůstatí státi každý okamžik; subjektivní stránka.

(Rozh. ze dne 26. dubna 1928, Zm II 51/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmáteční stížnosti obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Brně ze dne 3. prosince 1927, jímž byl stěžovatel uznán vinným přechinem proti bezpečnosti života podle § 335 tr. zák., zrušil napadený